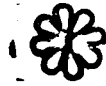

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

लातूर जिल्हा

१९९४-९५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : लातूर

१९९४-९५.

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन

मुंबई.

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,

लातूर.

जिल्हा : लातूर

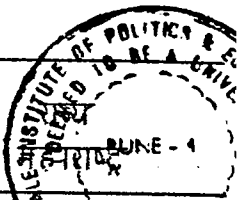
१९९४-९५

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग - १</u>	
१. दृष्टिक्षेपात लातूर जिल्हा (सामान्य माहिती व महाराष्ट्राची तुलना)	१ ते ६
२. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन.	१ ते १९
<u>भाग - २</u>	
३. जिल्हा सांख्यिकी गोष्टकारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तऱ्हे)	१ ते २१३

दृष्टिक्षेपात जिल्हा : लातूर.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा लातूर	जिल्हा लातूर
एक)	प्राकृतिक रचना.			
अ)	भौगोलिक स्थान.			
१.	उत्तर अक्षांश	अंश	१८.०५ ते १८.७५	१६.४ ते २२.१
२.	पूर्व रेखांश.	--	७६.२५ ते ७७.२५	७२.६ ते ८०.९
ब)	हवामान		१९९४	१९९३-९४
१.	किमान तापमान.	डिग्री	१३.३	२.८
२.	कमाल तापमान.	सेल्सियस	४१.०	४८.७
३.	पर्जन्य (सरासरी)	मी.मी.	४५२	उ.ना
क)	प्रशासकीय विभाग [१९९४-९५]			
१.	तालुके.	संख्या	७	३२५
२.	पंचायत समित्या.	संख्या	५	२९७
३.	टंचाईयस्त तालुके.	संख्या	७	उ.ना
४.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट.	संख्या	२	-
५.	शहरे.	संख्या	५	३३६
६.	गावे (एकूण)	संख्या	९३१	४३.०२५
१.	निर्जन.	संख्या	२२	२६१३
२.	वस्ती असलेली.	संख्या	९०९	४०४१२
७.	क्षेत्रफळ.	चौ.कि.मी.	७३७२	२०७.७१३
दोन)	प्रशासकीय संस्था. [२१-३-९५]			
१.	पंचायत समित्या.	संख्या	५	२९७
२.	महानगरपालिका.	---	-	१२
३.	नगर परिषदा.	---	५	२३२
४.	कटक मंडळे.	---	-	७
५.	ग्राम पंचायती.	---	७७२	२७५५८
६.	पोलिस ठाणे.	---	१९९४	१-६-९४
७.	पोलिस चौकी.	---	२०	८९२
तीन)	लोकसंख्या. [१९९१]			
१.	ग्रामीण लोकसंख्या.	अकडे हजारत	१३३५	४८,३९६
२.	नागरी लोकसंख्या.	-----	३४२	२०,५४२

१	२	३	४	५
३.	एकूण लोकसंख्या.	आकडे हजारात	१६७७	७८,९२७
४.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या.	-----	२२०	८,७५८
५.	अनुसूचित जातीच्या एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	१९.०६	११.०९
६.	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या.	आकडे हजारात	३८	७,२१८
७.	अनुसूचित जमातीच्या एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	२.२४	१.२७
८.	पुरुष.	आकडे हजारात	८६२	४०,८२६
९.	स्त्रिया.	-----	८१२	३८,११२
१०.	स्त्रि पुरुष प्रमाण.	१ हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण.	९४२	९२४
११.	घनता.	प्रत्येक चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोकसंख्या	२२७	२५७
१२.	साक्षरतेचे प्रमाण (१९९१)			
१.	एकूण	टक्केवारी	५५.५७	६४.९
२.	पुरुष	-----	७०.४७	७६.६
३.	स्त्रिया	-----	३९.७४	५२.३
४.	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक. कृषि (अस्थायी)	क्रम.संख्या	२२	-
१.	भौगोलिक क्षेत्र.	"०००" हेक्टर	६६७	९४-९५
२.	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	टक्केवारी	०.६	५.२७७
३.	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन.	००० हेक्टर	२२	१७.१५
अ.	बिगर शेती वापरालील जमीन.	-----	१४	१.२२७
ब.	पडिक जमीन आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन.	-----	९	१.७१६
क.	एकूण (अ व ब)	-----	२३	२.९४६
४.	पडिक जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन.			
१.	कायम गुरे चरण आणि इतर.	"०००"हेक्टर	१६	१.२५९
२.	झाडे हडपाखालील जमीन.	-----	२	१९३
३.	लागवडी योग्य परंतु पड.जमीन.	-----	१३	९८९
५.	पडिक जमिन.			
१.	चाळ पड.	-----	२१	१.०२२
२.	इतर पड.	-----	९	१.०७५

१	२	३	४	५
६. पिकाशालील क्षेत्र.				
		"०००"		
१.	पिकाशालील निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	५७२	१७,८१७
२.	दुसोटा क्षेत्र.	—	१६०	२,५२१
३.	एकूण पिकाशालील क्षेत्र.	—	७३२	२१,४१८
७. ओलित क्षेत्र.				
१.	निव्वळ ओलित क्षेत्र.	—	७१	२,५२१
२.	एकूण ओलित क्षेत्र.	—	८०	२,२०१
८.	महत्वाच्या पिकाशालील क्षेत्र. (अन्नधान्य)	—	५३५	१३,५२७
९. वहित धारण जमीन (अंतिम) १९९०-९१.				
१.	दोन हेक्टरापेक्षा कमी.	संख्या"००"	११५५	३२,७४७
२.	दोन ते दहा हेक्टर.	—	१११४	६०,२४४
३.	दहा हेक्टर पेक्षा जास्त.	—	५१	१,७०६
१०.	जमीन महसूल वसूली (१९९४-९५)	रु.लाखात.	१३.४६	६.४१७
११.	जिल्हा परिषदेचा उपकर.	रु."०००"	९९६	१६७७५०
१२.	पंचायत समित्याचा उपकर.	—	२१३२	
पाच)	पशुसंवर्धन पशु गणना (१९९३)		अस्थापी	अंतिम
१.	एकूण पशुधन.	संख्या"०००"	८०८	३६,३९३
२.	गाई व बैल.	—	२८८	१७,४४१
३.	म्हशी व रेडे.	—	१९६	५,४४७
४.	मेंढपा.	—	४४	-
५.	शेळपा.	—	१७०	१३,०१५
६.	कॉबडपा व बदके.	—	१९५	२२,१८७
सहा)	सहकार (१९९४-९५)			
१.	सहकारी संस्था.	संख्या	२५९२	१३४४०१
२.	प्राथमिक कृषि सह.पत संस्था.	—	५७०	१९९७५
३.	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या.	"०००"	२७३	८,६५८
४.	दुग्ध शाळा संस्था.	संख्या	६१६	१९,३६२
५.	प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेली कर्जे.	रु.कोटीत.	४१.७५	१,१८६

१	२	३	४	५
सात)	जलसिंचन (जून १९५५)च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे व त्याखालील लाभक्षेत्र.			
१.	मोठे प्रकल्प.	संख्या	२	२२
२.	मध्यम प्रकल्प.	—	७	१७७
	(१ व २ चे लाभक्षेत्र)	'०००'हेक्टर	५४	८४००
३.	लघु प्रकल्प (राज्य क्षेत्र)	संख्या	१७	१७००
	लाभक्षेत्र	'०००'हेक्टर	५	-
४.	सिंचन विहिरीखाली मिजणारे क्षेत्र.	—	६८	१२७७
आठ)	उद्योग.		१११४	१४-१५
१.	नांदणीकृत कारखाने.	संख्या	१२०	२८४०४
२.	नांदणीकृत चालू कारखान्या- ची संख्या (उत्पादन चालू असलेले)	—	१५	२४५४१
३.	सहकारी साखर कारखान्याची संख्या.	—	१९४-१५१	१५५
४.	सहकारी साखर कारखान्यातीन उत्पादन.	'०००'टन	१२४	४५०४८
५.	सर्व सूत गिरण्यांची संख्या.	संख्या	४	२२८
नऊ)	वीज (१९१-२-१९९५)			
१.	वीज पुरवठा केलेली शहरे/सेडी.	संख्या	१४१	२१४१२
२.	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या.	—	१२६	उ.ना.
३.	वीज पुरवठा केलेले पंप संच संख्या.	'०००'	५४	१९२१
४.	बसविण्यात आलेली गोबरगैस संपंत्रे.	संख्या	८७८४	४१५०२ (११-१२)
दहा)	सार्वजनिक आरोग्य (१९९४)			
१.	रुग्णालये.	संख्या	११	८९८
२.	दवाखाने.	—	१६	१५८५
३.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	—	४४	१६१५
४.	प्राथमिक आरोग्य पथके.	—	-	१६१
आकरा)	शिक्षण.		१११२-१४	१४-१५
१.	एकूण प्राथमिक शाळा.	संख्या	१२१०	६१६८२
२.	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या.	'०००'	२७२	११४७५
३.	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक.	—	७	२१४
४.	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी.	संख्या	३६	३१

१	२	३	४	५
बारा) द्वितीय शिक्षण				
१. द्वितीय शिक्षण	संख्या	२२८	१२०४५	
२. शाळेतील एकुण विद्यार्थी	"०००"	१६५	७२७१	
३. शाळेतील शिक्षक	—	५	२१२	
४. प्रत्येक शिक्षकामागे द्वितीय शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३२	३३	
तेरा) उच्च शिक्षण (१४-१५) वैधकिय व अभियांत्रिकी वगळता.				
१. संस्था	संख्या	१७	१२८९	
२. एकुण विद्यार्थी	"०००"	२५	८७५	
चौदा) अ) प्रौढ शिक्षण (१९९४-९५)				
१. प्रौढ शिक्षण केंद्रे.	संख्या	६२१२	१८००	
२. प्रौढांची उपस्थिती.	"०००"	१५६	५६४४८	
ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (१४-१५)				
१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.	संख्या	८	४११	
२. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.	—	४	१८०	
३. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.	—	४	२२१	
४. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचे प्रवेश क्षमता.	—	१२८०	६७५८४	
५. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था. व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	—	३	११७	
६. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था. व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	—	५	१२६	
७. व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्याची प्रवेश क्षमता.	"०००"	३	उ.ना.	
पंधरा) परिवहन आणि दळणवळण. (२१-२-१५)				
१. एकूण रेल्वे मार्ग लांबी.	कि.मी.	१४८	५४६१	
२. स्थांनी जोडलेली गावे.				
अ) बारमाहे	संख्या	७७१	२६१८२	
ब) हंगामी.	—	१०८	८६८२	
३. एकूण स्थाची लांबी.	कि.मी.	४६९६	१८४८६१	
४. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी.	—	-	२९५३	
५. राज्य महामार्गाची लांबी.	—	७७६	२२९४७	
६. महत्वाच्या जिल्हा स्थाची लांबी.	—	१२२६	४१६४२	
७. इतर जिल्हा स्थाची लांबी.	—	१५१५	४१२४०	
८. ग्रामीण स्थाची लांबी.	—	११६९	६६०७९	

१	२	३	४	५
सोळा)	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम:			
	१. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे (१९८१)	संख्या *०००*	८४	२४२४
	२. १९९२-९३च्या सर्वेक्षणानुसार ९४-९५ वर्षातील जुने लाभार्थी नविन लाभार्थी.	संख्या	५६८८	१८०७५५
सतरा)	रोजगार निर्मिती (१९९४-९५)			
	अ) रोजगार हमी योजना.	मनुष्य दिवस लाखात	४८.१४	९३८.००
	ब) जवाहर रोजगार योजना.	-----	४.४८	७५२.००
अठरा)	आदिवासी कल्याणकारी योजना.		२१-२-९५	२१-२-९४
	१. अश्रम शाळा संख्या/विधार्थी	संख्या	२०/१८४२	६३२/१२५०४५
एकोणीस)	मागासवर्गीयांसाठी कल्याण कारी योजना. (१९४-९५)			
	अ) मागासवर्गीयांसाठी वस्तीगृह	संख्या	८	११२
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विधार्थी.	---	४९०	९२७९७
वीस)	जिल्हा नियोजन ९४-९५.			
	१. वार्षिक घोजनेतील मंजूर तरतूद.	रु. कोटीत	२२.७५	१८८०.१७
	२. अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद.	-----	२२.२७	१६७.१०
एकवीस)	नागरी पुरवठा १९९४.			
	१. रास्त भावाचे दुकाने.	संख्या	१२५९	४१२८७
	२. पुरविलेला एकूण साठा.			
	अ) गहू.	*०००* टन	६	११००
	ब) तांदूळ.	-----	२	८५८
	३. शासकीय गोदामे.	संख्या २१-१२-९५	२७	१७८०
	४. साठविण्याची क्षमता.	*०००* टन	१९	१११८

(२) = ही अकडेवारी "प्रौढ शिक्षण" कार्यक्रमाची नमुन "साक्षरंतर" कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या केंद्राची आहे.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.